

Motion till riksdagen 2025/26:1063

av **Lawen Redar (S)**

Humanitärt bistånd och matleveranser till civilbefolkningen i Gaza

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att matleveranser och humanitärt bistånd når civilbefolkningen i Gaza och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sedan mars 2025 har Gaza utsatts för en omfattande blockad som kraftigt har begränsat tillgången till livsmedel, mediciner och andra humanitära förnödenheter. Enligt FN:s livsmedelsprogram (WFP) har endast en liten del av det nödvändiga biståndet nått fram till den över 2 miljoner människor stora befolkningen. Vidare rapporteras att 88 procent av de matleveranser som planerats sedan maj 2025 har blivit plundrade längs vägarna, vilket förvärrar den redan kritiska situationen (Foundation for Democratic Discourses).

I en artikel i Financial Times den 14 juli 2025 med rubriken Inside Gaza's death traps beskrivs hur civilbefolkningen i Gaza tvingas vandra flera kilometer under extrem fara för att nå hjälpinsatser och mat – en färd som många aldrig återvänt från. Civila uppges behöva passera aktiva konfliktzoner, vilket i praktiken förvandlar hjälpvägarna till livsfarliga ”dödsfällor”. (Under perioden 16 till 31 juli 2025 rapporterades över 200 dödsfall bland civila som försökte nå matutdelningspunkter.)

Artikeln väckte global uppmärksamhet eftersom den exemplifierade hur hjälpinsatserna som drivs av Gaza Humanitarian Foundation (GHF) hamnar på farliga platser, långt ifrån där folk faktiskt bor eller befinner sig. Det tvingar svältande civila att ge sig ut på livsfarliga vandringar för att hämta mat. Sedan GHF lanserades, som ett sätt att kringgå FN och stoppa hjälpen från att hamna hos Hamas enligt USA och Israel, har initiativet kritiserats av EU och omvärlden. EU-kommissionen understryker att humanitär hjälp aldrig får bli ett medel för politiska eller militära syften och att det humanitära

biståndet måste ske utifrån principer om opartiskhet, neutralitet och oberoende, helst i samarbete med FN. EU finansierar därför inte initiativet och samarbetar inte med GHF.

Enligt vittnesmål, satellitbilder och videor som Financial Times samlat har mat-distributionen förödande brister som förvärrar lidandet för civila. De fyra distributions-centren i södra Gaza meddelar sina öppningstider via Facebook, ibland med mindre än 30 minuters varsel och ofta mitt i natten. Rutterna publiceras digitalt, skyltar och väg-beskrivning saknas, vilket tvingar människor att röra sig nattetid genom konfliktzoner.

Själva distributionscentren beskrivs som kaotiska och farliga. Skottlossning och våldsamma sammanstötningar rapporteras regelbundet. Sjukhuspersonal beskriver att de varje morgon får in skadade civila, och sjukhusen tvingas gå in i så kallat mass casualty mode när folk anländer från dessa rutter. Internationella rödakorskommitténs (ICRC) fältsjukhus i Rafah har behandlat över 2 200 patienter med skador orsakade av vapen och registrerat mer än 200 dödsfall. ICRC anser att situationen saknar motstycke: på drygt en månad har antalet patienter överstigit det totala antalet masskadefall under hela det föregående året. Bland de skadade finns småbarn, tonåringar, mödrar och äldre som försökt hämta mat och hjälp till sina familjer.

Genom att intensifiera humanitärt bistånd till Gaza, med särskilt fokus på mat-leveranser och skydd av civila, kan Sverige spela en avgörande roll. Mot bakgrund av det ovanstående bör riksdagen uppmana Sveriges regering att omedelbart verka för att Israel tillåter obegränsad och säker tillgång för humanitärt bistånd till Gaza, inklusive livsmedel, mediciner och bränsle. Riksdagen bör därtill uppmana regeringen att verka för att säkerställa skyddet av civila och humanitära arbetare, samt att humanitära korridorer upprättas och respekteras.

Lawen Redar (S)